

ги омае, да ги поеме и понесе въ живота чрезъ хипнозата на могъществото си.

При висшитѣ форми на социалното съществуване пакъ се появява еднаквостта въ действията и разбиранията, въ видъ на съзнателна солидарностъ. Тя е повече разумно, отъ колкото естествено, спонтанно проявление. Тя е целесъобразно хармонизиране на настроения, направления, цели, разумно колективно търсене на средства, разумни групови приспособления, методични действия. Тукъ сме въ владението на идеитѣ, волята, съзнателнитѣ вѣрвания, убеждения, все пакъ така много и неминуемо премесени съ инстинктивни потици, — неотмѣними сили въ човѣка.

§ 3. Социалниятъ животъ е, отъ своя страна, условие за развитието на психическия.

Ако е вѣрно, че психическиятъ животъ се намира въ основитѣ на социалния, сжщо така е вѣрно, че, отъ своя страна, и социалниятъ животъ създава условия за развитието на психическия. Примитивниятъ човѣкъ, чийто социаленъ животъ се развива въ много тѣсенъ кръгъ, не притежава и не се нуждае отъ сложни форми на мислови, чувствени и волеви състояния. Тѣсни социални хоризонти, малки социални връзки и грижи, яснота въ вътрешнитѣ и външни положения, изолираностъ, почти независимостъ на социалнитѣ групи и никакви идеали — всичко това поддържа душевниятъ животъ въ първобитното му състояние: той прилича на малко, тихо езерце, приютено всредъ гигантски скали, които го закрилятъ отъ бушуващитѣ задъ тѣхъ бури. Обаче, съ посте-